

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

29.09.2020

Konu: Vade Farkı İle İşlemiş Faiz ve İşleyecek Faiz

Zaman zaman vade farkı ile işlemiş ve işleyecek faizin karıştırıldığına tanık olmaktayız. Bu nedenle bu üç kavram üzerinde kısa kısa durmak istiyoruz.

Vade farkı, mal veya hizmet alımlarında zamanında yapılmayan ödemeler için satıcının mağduriyetinin önlenmesine yönelik ticari ilişkiler çerçevesindeki bir uygulamadır. Vade farkı yasal düzenlemeler kapsamında olmayıp, enflasyonun olumsuz etkisi sonucunda yargı kararları ile uygulama bulmuştur. Vade farkı zamanında yapılmayan ödemelerin telafisi için ticari ilişki başlamadan önce baştan yazılı olarak kurulabileceği gibi, sonradan uygulama sonucu da kararlaştırılabilmektedir, ticari ilişki devam ederken söz konusu olan bir uygulamadır.

İşlemiş faiz veya işleyecek faiz ise alacağını tahsil edemeyen alacaklının icra dairelerinde başlattığı icra takipleri sonucunda daha önce tahsil edemediği alacağında yaşadığı kaybının telafisi için talep edilen tutardır.

Yapılan icra takiplerinde, alacaklı, elindeki takip dayanağı belgeye göre; borçlunun temerrüde düştüğü tarihten itibaren, takip tarihine kadar isteyeceği faize "işlemiş faiz" , ayrıca takip tarihinden itibaren de, (takip konusu borç ödeninceye kadar) talep edebileceği faize ise "işleyecek faiz" denilmektedir.

İşlemiş veya işleyecek faiz sözleşme ile bir faiz oranı belirlenmiş ise sözleşmede belirlenen orana göre, sözleşme ile belirlenmemişse 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre belirlenir.

İşlemiş / işleyecek faiz eğer sözleşme ile kararlaştırılmamış ise bir miktar paranın ödenmesinde temerrüde düşen borçlu 3095 sayılı Kanun 2. Maddesi uyarınca temerrüt faiz ödemeye mecburdur. Temerrüt faiz oranı ise yine 3095 sayılı Kanunun 2. maddesinde belirlenmiş olup, temerrüt faiz oranı halen % 9 olup, ticari işlerde ise bu oran %13,75'dir.

(Hazırlayan: Hüseyin Yörükoğlu, SMMM)